Raadsinformatiebrief

Datum	16 mei 2023	Zaaknummer	2344784
		Portefeuille	Werk, jeugd, kunst en cultuur en energie M.H.B. Roozendaal
Onderwerp	Stand van zaken ondersteuning toeslagenaffaire		

Behandeling in commissie
Niet van toepassing

Kennisnemen van:
De laatste stand van zaken omtrent de brede ondersteuning aan gedupeerden van de toeslagenaffaire

Aanleiding
Sinds 2020 biedt gemeente Meierijstad brede ondersteuning op de vijf leefgebieden (wonen, schulden, werk, zorg en gezin) aan alle mogelijke gedupeerden die zich aanmelden. Per november 2022 is ook de Wet hersteloperatie toeslagen definitief in werking getreden. In deze wet zijn de wettelijke bepalingen inzake de hersteloperatie toeslagen opgenomen.
Bovendien zijn in deze wet regelingen opgenomen voor gedupeerden die niet onder de reguliere aanpak vielen. Gemeente Meierijstad biedt daarom voortaan ook brede ondersteuning aan kinderen van gedupeerde ouders (kindregeling) en op korte termijn ex-partners van gedupeerde ouders (expartnerregeling).

Ook ligt er recent een taak bij de gemeente voor ouders die naar het buitenland verhuisd zijn en willen remigreren naar Meierijstad (ouders in het buitenland). In deze raadsinformatiebrief wordt u geïnformeerd over de aantallen in Meierijstad en de laatste stand van zaken omtrent de ondersteuning aan deze groepen.

Kernboodschap
Eerder bent u geïnformeerd over onze ruimhartige aanpak en aantallen van (mogelijk) gedupeerde ouders. In 2021 zijn met 18 ouders gesprekken gevoerd en is voor 7 ouders een plan van aanpak opgesteld. Het merendeel van deze trajecten loopt nog. Daarnaast hebben zich inmiddels 3 kinderen gemeld vanuit de kindregeling. Ook zij worden actief ondersteund middels een plan van aanpak.
Qua totaal aantallen ziet het er op dit moment als volgt uit in Meierijstad:

Categorie gedupeerden	**Per wanneer**	**Aantallen in Meierijstad**
(Mogelijk) gedupeerde ouders (reeds bestaand). Brede ondersteuning aan (mogelijk) gedupeerde ouders.	September 2020	106
Ouders in het buitenland (nieuw). Erkend gedupeerde ouders die nu in het buitenland wonen, krijgen	Juli 2022	1

ondersteuning in het land waar ze wonen, dan wel wanneer zij willen remigreren naar Nederland. Gemeenten gaan breed ondersteunen wanneer ouders willen remigreren.		
Kinderen erkend gedupeerde ouders (i.e. kindregeling, nieuw). Kinderen van 16 jaar en ouder van erkend gedupeerde ouders kunnen brede ondersteuning van gemeenten aanvragen en ontvangen.	November 2022	66
Ex-partners erkend gedupeerde ouders (i.e. ex-partner regeling, nieuw). Ex-partners van erkend gedupeerde ouders kunnen brede ondersteuning van gemeenten aanvragen en ontvangen.	Medio begin 2024	106*

** De aantallen ex-partners zijn slechts schattingen omdat hier nog geen cijfers over bekend zijn. Nu zijn de aantallen gebaseerd op het aantal (mogelijk) gedupeerde ouders. Omdat bij de ouders ook mogelijk gedupeerden meegeteld worden, zal het aantal ex-partners naar alle waarschijnlijkheid ietwat lager uitvallen.*

Een paar ervaringen tot nu toe

Om u een beeld te geven van wat wij voor gedupeerden kunnen betekenen, delen we graag met u een aantal ervaringen met ouders die brede ondersteuning van ons ontvangen hebben. Hierbij is het van belang op te merken dat er bij veel gedupeerden terughoudendheid bestaat in de relatie met de overheid. Dit maakt dat het winnen van vertrouwen van belang is en tijd kost.

- Een gedupeerde moeder was door alle gebeurtenissen uitgevallen op de arbeidsmarkt. Vanuit de brede ondersteuning heeft mevrouw een jobcoach toegewezen gekregen, vervolgens een nieuwe baan gevonden en langzaam uren opgebouwd. Daarnaast is mevrouw begonnen met een eigen webshop. De erkenning dat mevrouw inderdaad gedupeerd is door de Belastingdienst en de snelle financiële afhandeling hebben haar goed gedaan. Doordat de financiële stress haar niet meer belemmerde, heeft ze de stap naar werk kunnen zetten.

- Een gedupeerd echtpaar met twee opgroeiende kinderen had al jaren niets meer aan onderhoud van hun woning kunnen doen. Vanuit de brede ondersteuning zijn stappen genomen om de woning op te knappen: de woningbouwcorporatie heeft de keuken opgeknapt en nieuwe deuren geleverd, de familie heeft zelf de zolder verbouwd tot een slaapkamer voor een van de kinderen, een familielid heeft nieuwe meubels gefinancierd en vanuit de brede ondersteuning zijn de hal en trappen opgeknapt.

- Een gedupeerde moeder was door de toeslagenaffaire zeer onder haar niveau aan het werk en wilde graag aan de slag als WMO-consulent. Vanuit de brede ondersteuning is mevrouw in contact gebracht met een van de WMO medewerkers van de gemeente en is haar opleiding betaald. Mevrouw heeft gedurende een half jaar stage gelopen als WMO consulent bij gemeente Meierijstad. Inmiddels is haar opleiding afgerond gaat ze binnenkort aan de slag als WMO consulent bij onze gemeente.

Ontwikkelingen uitvoering brede ondersteuning

Gezien de ontwikkelingen in nieuwe wetgeving en de uitbreiding in doelgroepen de afgelopen periode hard gewerkt om de bestaande processen omtrent de dienstverlening aan te scherpen. Dit houdt in dat er meer uren beschikbaar gesteld zijn voor de ondersteuning en dat (gezien de grote tijdsinvestering) de vaste contactpersoon gewijzigd is van de armoedeambassadeur naar twee consulenten schuldhulpverlening. Ook zijn de werkprocessen aangescherpt: alle plannen

van aanpak worden getoetst, vanuit elk plan wordt doelgericht gewerkt aan de vijf leefgebieden en het bieden van nazorg is beter ingericht. Ook is er een procesbegeleider vanuit de VNG gekoppeld aan de gemeente die regelmatig fungeert als sparringpartner voor zowel de uitvoering als beleid. Daarnaast voeren wij (volgens het advies van de VNG) per 1 april 2023 ook de brede ondersteuning uit voor gemeenten Boekel en Bernheze, als onderdeel van onze dienstverleningsovereenkomst.

Communicatie
Bij start van de ondersteuning is er contact geweest met alle (mogelijk) gedupeerde ouders. De ervaring heeft de afgelopen periode echter geleerd dat ouders die eerst geen hulp wensten en nog steeds wachten op een beoordeling van de Belastingdienst, nu toch graag hulp willen. De drempel blijkt ook groot om zelf weer contact op te nemen. Met al deze personen zal daarom weer actief contact opgenomen worden om ondersteuning aan te bieden. Daarnaast zal er meer aandacht besteedt gaan worden aan communicatie richting de verschillende doelgroepen. Dit zodat:
a. (mogelijk) gedupeerde ouders en op een later moment ook ex-partners naast telefonische informatie ook zelf proactief informatie kunnen vinden;
b. kinderen proactief geïnformeerd worden over het hulpaanbod. Wij ontvangen geen contactgegevens van de kinderen en kunnen hen daarom niet bellen.

Participatie
De Adviesraad Sociaal Domein is eveneens geïnformeerd over de stand van zaken. Daarnaast is er nauw contact met gemeenten Boekel en Bernheze.

Duurzaamheid
Niet van toepassing

Financiën
De kosten (coördinatie en inrichting, eerste contact gedupeerden, opstellen plan van aanpak, inzetten trajectzorg, bieden nazorg) die de gemeente maakt in verband met de hersteloperatie toeslagenaffaire kunnen gedeclareerd worden bij het Rijk en komen voor vergoeding in aanmerking. De financiële verantwoording vindt jaarlijks plaats middels de Sisa-systematiek.

Planning
De uren-uitbreiding is per 1 april 2023 ingegaan. Dan zullen de (mogelijk) gedupeerde ouders met een lopend traject bij de Belastingdienst in fasen nagebeld gaan worden en zal de communicatie campagne van start gaan. De verwachting is dat we vanaf dan nieuwe ouders en kinderen zullen gaan ondersteunen. Over een half jaar zult u opnieuw geïnformeerd worden over de stand van zaken op dat moment.

Bijlage(n)
Ter inzage documenten
-

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,	De burgemeester,
drs. M.G.C. Wilms-Wils RA	ir. C.H.C. van Rooij